


```
<a href="home-events.html">Home Events</a></li>
<li><a href="multi-col-menu.html">Multiple Column Menu on Larger Viewport</a></li>
<li class="has-children"><a href="#" class="current">Header Options</a>
<ul>
<li><a href="tall-button-header.html">Tall Button Header</a></li>
<li><a href="image-logo.html">Image Logo</a></li>
<li class="active"><a href="tall-logo.html">Tall Logo Images</a></li>
</ul>
</li>
<li class="has-children"><a href="#">Carousels</a>
<ul>
<li><a href="variable-width-slider.html">Variable Image Slider</a></li>
</ul>
</li>
```

GYAKORLÓ FELADAT A HTML5 TÉMAKÖRHOZ

A legjobb <internetes/webes> témájú filmek című mintaoldal
elkészítése

<http://bit.ly/2x9FhR2>

Web fejlesztés I. kurzus (ELTE Informatikai Kar)

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Az alapoktól felépítünk egy két oldalból álló, multimédiás elemeket és űrlapot tartalmazó weblapot, a HTML5 szabvány szerint.

Ennek során megismerjük a legfontosabb HTML5 tageket és azon praktikákat, amellyel a kódszerkesztés hatékonyabbá tehető.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

A LEGJOBB <INTERNETES/WEBES> TÉMÁJÚ FILMEK

Kezdőlap

ÚJ FILM BEKÜLDÉSE

Bevezető

Krasznahorkai László a következőt írta: „Az internet (...) az eddigi legbiztosabb út az örökkévalóságba.”.

Hogy ez igaz-e, mindenki döntse el maga, miután megnézte a listában szereplő filmeket.
Figyelem! A lista erősen szubjektív.

- 1 SOCIAL NETWORK - A KÖZÖSSÉGI HÁLÓ
- 2 A NŐ
- 3 TE MEG ÉN ÉS MINDEN ISMERŐSÜNK
- 4 DEEP WEB

Social Network - A közösségi háló

Adatlap

A film adatai

Bemutató
Angol cím
IMDb értékelés

► Súly
2010. október 1.
The Social Network
7.7/10

Jelenet a *Social Network* - A közösségi háló című filmből

FELADAT MEGOLDÁSA

- A feladat megoldása során mindig a **szemantikailag megfelelő tagek és paraméterek** használatára kell törekedni!
- **Előnyök**
 - Algoritmikusan meghatározható, hogy az adott elem milyen szerepet tölt be az oldalon
 - Gépi feldolgozás hatékonyabbá válik (pl. képaláírás alapján hatékonyabb lehet a keresés, adott dátumra/időpontra könnyebben rá lehet keresni, stb.)
 - Egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása (navigáció, médiaelemek leírása, stb.)

HTML5 ALAPSTRUKTÚRA (NYELV ÉS KARAKTERKÓDOLÁS MEGADÁSSAL)

```
<!DOCTYPE html>
  <html lang="hu">
    <head>
      <meta charset="utf-8">
      <title></title>
      <meta name="viewport"
        content="width=device-width,
        initial-scale=1">
    </head>
    <body>
    </body>
  </html>
```

Dokumentumtípus

HTML gyökér elem nyelv megadással

Fej

Karakterkódolás

Oldalcím

A viewport beállítása (mobil eszközöknél fontos)

Fej vége

Törzs

Törzs vége

HTML vége

Ez az alapstruktúra a `html5alap.html` állományban megtalálható!

VIEWPORT FOGALMA

- A mobil eszközök böngészőprogramjai az oldalakat virtuális ablakokban jelenítik meg (ezt nevezzük viewportnak)
 - általában szélesebb, mint a képernyő, és ezen területen a felhasználók több irányban barangolhatnak, illetve egyes területekre ráközelíthetnek, illetve eltávolodhatnak.
- A viewport tulajdonságait <meta> taggel megadhatjuk
- Pl. `<meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1, maximum-scale=1">`
- Később majd részletesebben megnézzük!

VIEWPORT FOGALMA

<https://adamlaki.com/hu/bevezetes-responsive-tervezesbe-viewport/>

This page has a viewport width of 980 pixels. This is how it looks at 100% zoom on an HTC Desire.

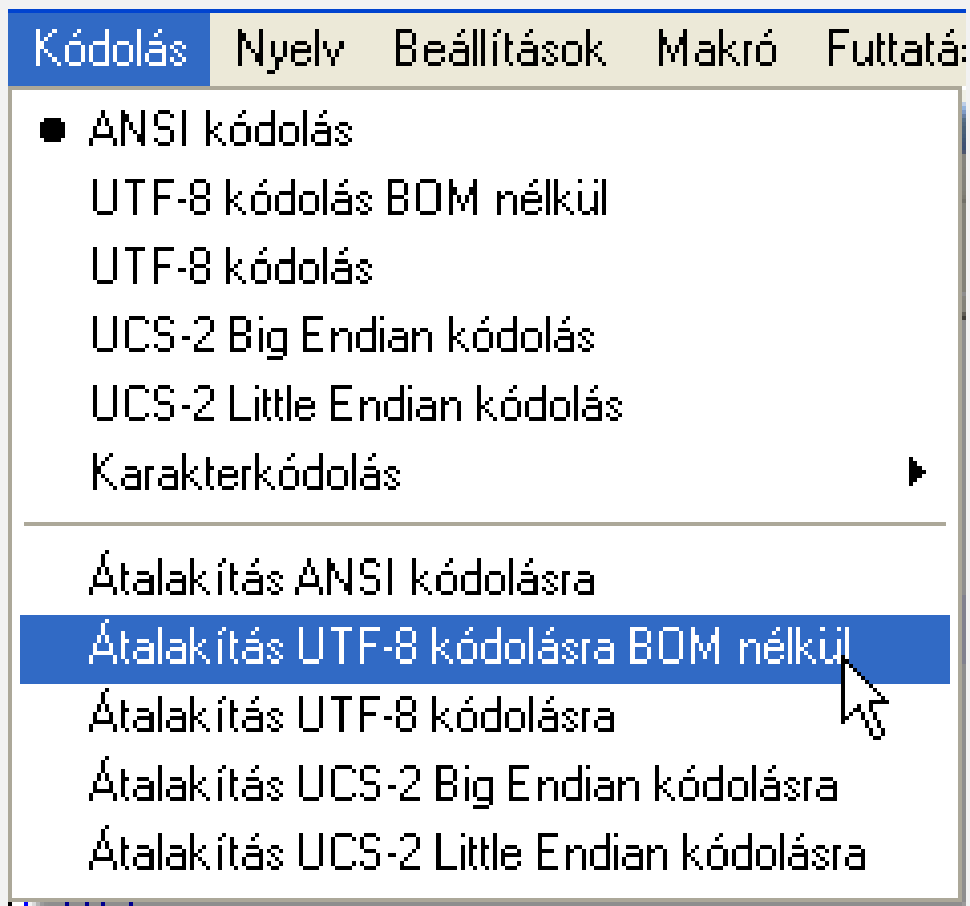
The viewport is still 980px wide, but since the page is zoomed out it is squeezed into 480px, the resolution of the phone's screen.

UTF-8 KÓDOLÁS BEÁLLÍTÁSA A NOTEPAD ++ ALKALMAZÁSBAN

Nagyon fontos, hogy a kódban szereplő karakterkódolás és a szerkesztőben megadott karakterkódolás ugyanaz legyen.

Ellenőrizni kell, hogy a Notepad++-ban a Kódolás menüpontban milyen kódolás látható. Ha nem UTF-8, akkor válasszuk ki a képen látható menüpontot!

(A BOM nélküliség fontos!)

A SZÖVEGES TARTALOM

SZÖVEGFORMÁZÁSOK JELÖLÉSE

- A különböző leírónyelvek más-más lehetőséget biztosítanak a szövegformázások és a speciális elemek jelzésére.
- A Wiki rendszerekben például az alábbi kódolást használják:

Formázási kód	Magyarázat
"dőlt"	<i>Dőlt szöveg</i> (dupla aposztróf, nem pedig idézőjel!)
'''félkövér'''	Félkövér szöveg (tripla aposztróf)
----	Vízszintes elválasztó vonal

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_document_markup_languages

<https://en.wikipedia.org/wiki/Help:Wikitext>

FELADATUNK

- Egy olyan demó weblapot készítünk el, amelyben a felhasználandó tartalomban a formázások a Wiki rendszerben használatos kódhoz hasonlóan (néhány változtatással) vannak jelölve.
- Ezeket megfelelő HTML tagekké kell alakítanunk.

KEZDOLAP.TXT

- A kezdőlap szöveges információját a KEZDOLAP.TXT állomány tartalmazza.
- Néhány kódrészletet külön állományokban találunk, ezekre később szükség lesz.
- Olyan keresés/csere trükköket alkalmazunk, amelyeknek a későbbiekben is sok hasznát vesszük, ha például bizonyos kódrészleteket módosítani szeretnénk a HTML oldalunkon.

AZ ALKALMAZOTT (WIKI-SZERŰ) KÓDOLÁS

Formázási kód	Magyarázat
"dőlt"	<i>Dőlt szöveg</i> (dupla aposztróf, nem pedig idézőjel!)
'''félkövér'''	Félkövér szöveg (tripla aposztróf)
~hangsúlyos~	<i>Hangsúlyos kiemelés</i>
~~erős kiemelés~~	Erős kiemelés
----	Vízszintes elválasztó vonal
* Felsorolás lista * * Felsorolás lista *	• Felsorolás lista • Felsorolás lista
# Sorszámozott lista # # Sorszámozott lista #	1. Sorszámozott lista 2. Sorszámozott lista

AZ ALKALMAZOTT (WIKI) KÓDOLÁS

Formázási kód	Magyarázat
= Címsor 1 = == Címsor 2 == === Címsor 3 ===	Címsor 1 Címsor 2 Címsor 3
÷	Sortörés
__mű címe__	Mű címe, személy neve
[[hivatkozás_url - szöveg]]	Hiperhivatkozás
{{ kép, vagy egyéb médiaelem}}	Kép, vagy egyéb médiaelem beszúrása Pl. {{media/TheSocialNetwork.jpg}}
{{{kép, vagy egyéb médiaelem aláírása}}}	Képaláírás

FELADAT

Feladat:

- Nyissuk meg `html5alap.html` állományt a Notepad++-ban
- A `kezdolap.txt` állomány tartalmát másoljuk be a `<body>` és `</body>` közé!
- Mentsük el az állományt `index.html` néven, mert ez lesz a kezdőlapja a honlapnak.
- Nézzük meg az eredményt! Mit tapasztalunk?
- Mi történik akkor, ha az egész tartalmat `<pre>` és `</pre>` tagek közé tesszük? Nézzük meg a böngészőben!

TANULSÁG

- A HTML kód tördelése (szóközök, sortörés) nem befolyásolja a megjelenést, kivéve néhány olyan esetet, amikor kifejezetten szeretnénk, hogy ez előre formázottság szerepet kapjon, pl. a `<pre>` tag használatával.

FELADAT

- A `<title></title>` tagek között adjuk meg az oldal címét. Olyan szöveget adjunk meg, amely jól azonosítja a teljes websiteot és az egyes lapjait is.
- Érdeemes a szövegnek kulcsszóval kezdődnie, vagy végződnie pl. „A legjobb internetes/webes témájú filmek – Kezdőlap”
- Nézzük meg az eredményt a böngészőben? Hol jelenik meg a szöveg? Próbáljuk könyvjelzőbe tenni az oldalt! Mit tapasztalunk?

FELADAT

- Kezdetben minden egyes sort rakjunk külön bekezdésbe, vagyis `<p>` és `</p>` közé!
- A bekezdések kialakításához használjuk a Notepad++ keresés/csere lehetőségét.
 - Állítsuk be, hogy látszódjanak a speciális karakterek

1

Minden láthatatlan karakter megjelenítése

- A CR LF karakterek jelölik az új sort (kocsi vissza, soremelés vezérlőkarakterek)

```
1  = · A · legjobb · <internetes/webes> · témájú · filmek · =CRLF
2  '''Kezdőlap''' · | · [[Űrlap]] CRLF
3  CRLF
```

BEKEZDÉSEK KIALAKÍTÁSA

```
1  = A legjobb <internetes/webes> témájú filmek =CRLF
2  '''Kezdőlap''' | [[Űrlap]]CRLF
3  CRLF
```

A fenti kódból ezt kellene előállítani:

```
1  <p>= A legjobb <internetes/webes> témájú filmek =</p>CRLF
2  <p>'''Kezdőlap''' | [[Űrlap]]</p>CRLF
3  <p></p>CRLF
4  <p>== Bevezető ==</p>CRLF
```

Kérdés: Mit, mire cseréljük a kódban, hogy minél kevesebb manuális módosítást kelljen végrehajtanunk?

Segítség: a CRLF karaktereknek az `\r\n` kód felel meg a Notepad ++ szerkesztőben.

MEGOLDÁS

Csere ✕

Keresés Csere Keresés fájlokban Kiemelés

Keresendő:

Következő keresése

Csere erre:

Csere

☒ A kijelölésben

Összes cseréje

☐ Backward direction

☐ Csak teljes szóval megegyező találatok

☐ Kis- és nagybetűk megkülönböztetése

☒ Az egész dokumentumban

Csere a megnyitott dokumentumokban

Bezárás

Keresési mód

☐ Normál

☒ Bővített (\n, \r, \t, \0, \x...)

☐ Reguláris kifejezés ☐ Pont = újsor

☒ Átlátszó

☒ Ha nincs fókusz

☐ Mindig

Ezután persze a legelső sor elejére oda kell tennünk a `<p>` taget, és a legutolsó sor végére a `</p>` taget. A többi alakítást elvégezte a program.

MOST EZT KELL LÁTNIA A BÖNGÉSZŐBEN

==Ugrás az oldalon belül==

[[#tartalom - Ugrás a tartalomra]]

=A legjobb témájú filmek=

==Főmenü==

""Kezdőlap"" [[urlap.html - Új film beküldése]]

==Bevezető==

__Krasznahorkai László__ a következőt írta: "Az internet (...) az eddigi legbiztosabb út az örökkévalóságba." +Hogy ez igaz-e, mindenki döntse el maga, miután megnézte a listában szereplő filmeket. +~~Figyelem!~~
~A lista erősen szubjektív.~

==Oldalmenü==

#[[#kozosseghalo - Social Network - A közösségi háló]]

#[[#ano - A nő]]#

#[[#temegen - Te meg én és minden ismerősünk]]

#[[#deepweb - Deep Web]]#

==__ Social Network - A közösségi háló __==

==Adatlap==

GYAKRAN HASZNÁLT TAGEK

<code> </code>	bekezdés
<code> </code>	sortörés (vigyázat, ennek nincs záró párja!)
<code><i></i></code>	dőlt (kézírásra emlékeztető) betű Olyan szövegrész jelölésére, amely más hangnemben, hangulatban vagy bármely más módon eltér a szöveg többi részétől, mint például egy rendszertani elnevezés, egy szakkifejezés, egy köznyelvi kifejezés, egy rövidke más nyelven írt részlet vagy egy gondolat.
<code></code>	hangsúlyos kiemelés Ha bizonyos szövegrésznek nagyobb hangsúlyt akarunk adni.
<code></code>	félkövér betű Ha fel akarjuk hívni valamire a figyelmet, de nem akarunk további extra fontosságot tulajdonítani neki. Kulcsszavak megkülönböztetésére, dokumentumok összefoglalójának jelölésére, termék nevek kiemelésére remekül használható.
<code> </code>	erős kiemelés Erős hangsúlyozás esetén használható.

FELADAT

Manuálisan végezzünk el egy-egy cserét a dokumentumban az alább felsorolt formázásokból, és ellenőrizzük az eredményt a böngészőben!

Eredeti formázás	HTML kód
"dőlt"	<code><i>dőlt</i></code>
"félkövér"	<code>félkövér</code>
~hangsúlyos~	<code>hangsúlyos</code>
~~erős kiemelés~~	<code>erős kiemelés</code>
÷	Sortörés

FELADAT

- Minél egyszerűbben (keresés-cserével) ki kellene cserélni a formázásokat a HTML kódra!

' ' ' félkövér ' ' '

félkövér

Hogyan tudjuk ugyanazt a kódrészletet (' ' ') másra cserélni attól függően, hogy a szöveg előtt, vagy után helyezkedik el?

Úgynevezett reguláris kifejezéseket kell használnunk!

PÉLDA

- A '''kommunikációs forradalmat''' szöveget a következőre kell cseréni: `kommunikációs forradalmat`
- A három aposztróf jel közti szöveg mindig más és más, ezért általánosan kell megfogalmaznunk a keresést, ehhez kellenek a reguláris kifejezések.
- Olyan szöveget keresünk, amely három aposztróffal kezdődik és három aposztróffal végződik.
- Az aposztrófból álló csoportok között lehet
 - 0 karakter pl. """" \Rightarrow ``
 - 1 karakter pl. "a" \Rightarrow `a`
 - Több karakter pl. "az" \Rightarrow `az`
 - Máshogy megfogalmazva **bármennyi (akár nulla) tetszőleges karakter**, ami **nem** az aposztróf karakter

REGULÁRIS KIFEJEZÉS MEGALKOTÁSA

- bármennyi (akár nulla) tetszőleges karakter

- Ennek a $*$ karakter felel meg

- ami nem az aposztróf karakter

- Tagadni az $^$ jellel tudunk, de a kifejezést [és] zárójelek közé kell írni.
- Vagyis a nem aposztróf karakter a következőképpen fogalmazható meg:

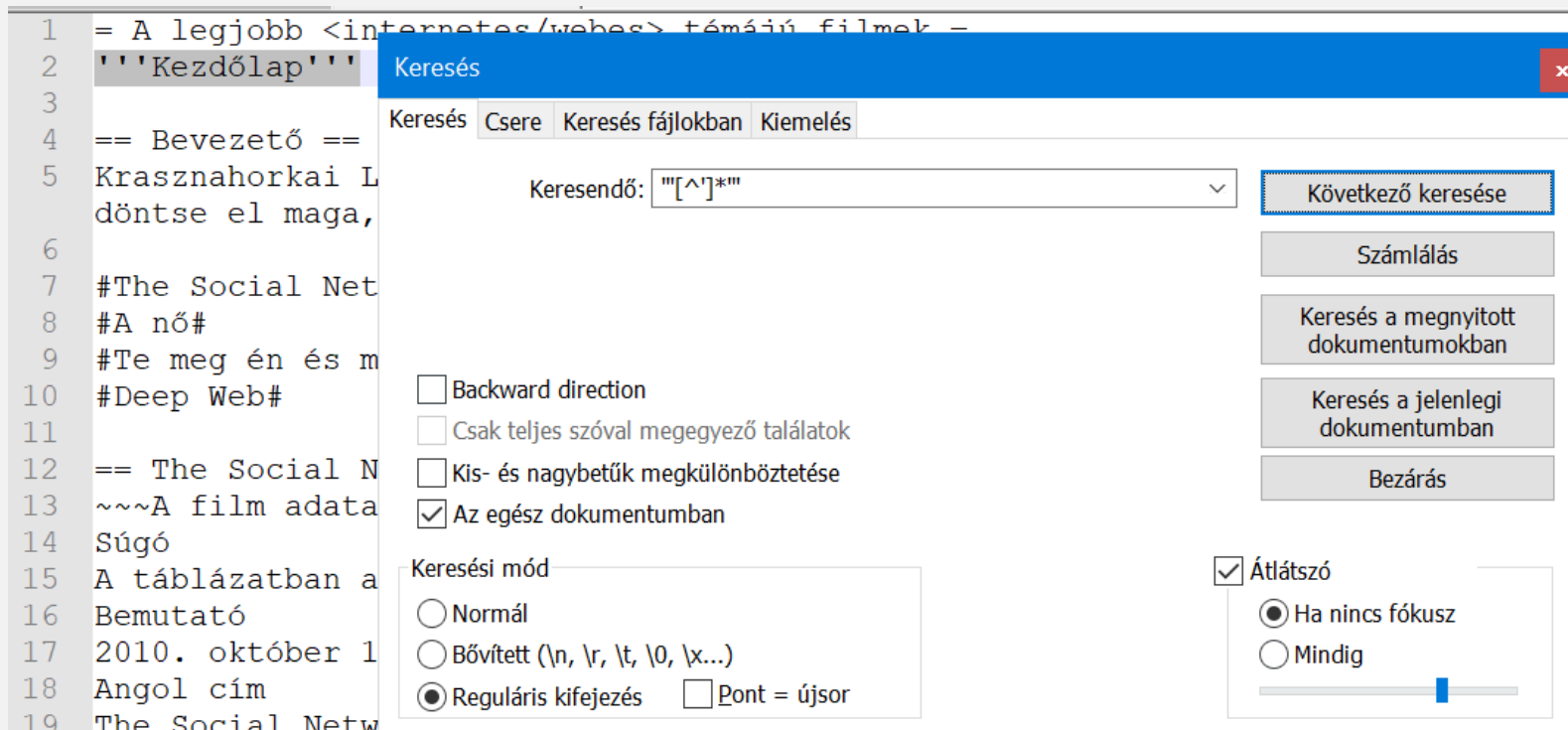
$[^]$

- Rakjuk össze a kettőt:
nem aposztróf karakterből 0 vagy több előfordulás

$[^]*$

PRÓBÁLJUK KI! (KERESÉS / CSERE MENÜ)

- *Keresendő:* `"[^']*"`
- Ne felejtsük el a *Reguláris kifejezés* jelölőnégyzetet kipipálni az ablakban!

MIRE CSERÉLJÜK?

- A megfelelő karakterláncot megtaláljuk, de mit írjunk a *Csere erre* mezőbe?

' ' félkövér ' ' '

félkövér

""[[^]']*""

[[^]']*

Próbáljuk ki!

Nem lesz jó!

' ' Kezdőlap ' ' ' → [[^]']*

MIRE CSERÉLJÜK? TRÜKK...

- Ha kerek zárójellel csoportot képzünk a keresés során, akkor azt a cserénél visszahelyettesíthetjük.

Keresés

`""([^']*)*""`

Csere

`(\1)`

\1 jelenti azt, hogy az első csoportot akarjuk visszahelyettesíteni.
Most persze nincs is több csoportunk.

PRÓBÁLJUK KI!

Csere

Keresés

Csere

Keresés fájlokban

Kiemelés

Keresendő:

```
"([^\"]*)"
```

Csere erre:

```
<b>(\1)</b>
```

A CSERE SORRENDJE

- Kérdés: Számít-e, hogy milyen sorrendben cseréljük le az elemeket a kódban?

"dőlt"	<i>Dőlt szöveg</i>
"félkövér"	Félkövér szöveg

Igen, számíthat!

A CSERE SORRENDJE

- Ha (az előbbi módszerrel) a két aposztrófos változatot cseréljük le először, akkor a három aposztrófos változatok elromlanak!

'<i>oldalt indít</i>' eredményt kapunk a
oldalt indít helyett!

"dőlt"	<i>Dőlt szöveg</i>
"félkövér"	Félkövér szöveg

A reguláris kifejezés tovább gondolásával megszüntethetjük a sorrendiség problémáját! Hogyan?
Házi feladat átgondolni és kipróbálni!

FELADAT

Végezzük el az összes itt látható kód cseréjét a kereséscsere funkcióval!

Eredeti formázás	HTML kód
"félkövér"	<code>félkövér</code>
"dőlt"	<code><i>dőlt</i></code>
~~erős kiemelés~~	<code>erős kiemelés</code>
~hangsúlyos~	<code>hangsúlyos</code>
÷	Sortörés

Feladat:

Hol tudnánk használni a kiadott feladatban az itt látható címkéket? Módosítsuk ez alapján az index.html oldalunkat!

A <cite> blokkok már jelölve vannak a szövegben (két aláhúzásjel között), ebben az esetben a keresés/csere funkciót használjunk!

Illesszük be `socialnetwork_forraskod.txt` állomány tartalmát a megfelelő helyre!

<code><cite></code>	mű címe, személy neve
<code><q></code>	idézet
<code><pre></code>	előre formázott szöveg
<code><code></code>	programkód

Ezt gyakran használjuk egyszerre a

`<pre>` taggel:

`<pre><code>...</code></pre>`

<code><time></code>	dátum és idő megadása

`<p>Egy szép <time datetime="1984-03-14T13:56:00"> márciusi napon
</time> születtem.</p>`

PARAMÉTEREK

- A `<time>` tag esetén a `datetime` paramétert használtuk a konkrét dátum/idő megadására.
- Ez a paraméter csak ennél a tagnél használható.
- Vannak azonban olyan paraméterek, amelyeket minden tagnél használhatunk.

GLOBALIS PARAMÉTEREK

- A tananyagban a [teljes lista](#) elérhető:
 - **title**: az elemhez tartozó feliratot adhatjuk meg, amely legtöbbször akkor jelenik meg, ha az elem fölé visszük az egeret, de speciális jelentése is lehet.
 - **accesskey**: gyorsbillentyű megadására szolgál. Bármilyen (1 karakter hosszú) karaktert megadhatunk. A kis- és nagybetűk különböznek.
 - **id**: az elemet egyedi azonosítóval láthatjuk el.
 - **class**: az elemet stílus osztályba sorolhatjuk
 - **lang**: segítségével megadhatjuk az adott elem nyelvét. (pl. hu, en, en-us, stb.)

GYAKORLÁS

- A `title` paraméternek fontos akadálymentességi szerepe is van.
- Amikor rövidítések vannak a szövegben, akkor a rövidítés kifejtését `title` paraméterbe kell írni.
- A rövidítést pedig `<abbr></abbr>` tagek közé kell tenni!

```
<abbr title="Informatikai Kar">IK</abbr>
```

Feladat:

Az IMDB szövegnél jelöljük, hogy az „Internet Movie Database” rövidítésről van szó! Használjuk a keresés/csere funkciót, hogy gyorsabban végezzünk!

PROBLÉMA

- A legjobb <internetes/webes> témájú filmek szöveg így jelenik meg:
 - A legjobb témájú filmek
- Mi ennek az oka?
 - Az < és > jelek között tageket írunk, a böngésző az ismeretlen taget nem értelmezi.
 - Az < és > jeleket speciális kóddal kell kiírnunk.

SPECIÁLIS KARAKTEREK HASZNÁLATA

Gyakran használt speciális karakterek

Karakter	HTML kód	unicode	Karakter	HTML kód	unicode
'	´	´	<	<	<
&	&	&	—	¯	¯
	¦	¦	μ	µ	µ
.	•	•			
c	¢	¢	¬	¬	¬
©	©	©	¶	¶	¶
°	°	°	‰	‰	‰
€	€	€	?	±	±
÷	÷	÷	"	"	"
½	½	½	®	®	®
¼	¼	¼	>	»	»
¾	¾	¾	§	§	§
>	>	>	¨	¨	¨
!	¡	¡	×	×	×
?	¿	¿	™	™	™

Feladat:

Az oldal fő címsora a
A legjobb
<internetes/webes> témájú
filmek szöveg.

Hogyan tudjuk a < és > jeleket
megfelelően kiíratni?

CÍMSOROK

CÍMSOROK

- `<h1></h1>` 1-es szintű címsor
- `<h2></h2>` 2-es szintű címsor
- `<h3></h3>` 3-as szintű címsor
- `<h4></h4>` 4-es szintű címsor
- `<h5></h5>` 5-ös szintű címsor
- `<h6></h6>` 6-os szintű címsor

Az oldal tartalomjegyzékét írják le.

Fontos, hogy logikus legyen a címsorszintek kiosztása, minden oldalon legyen 1-es címsor!

A címsorszinteket az oldalszerkezet elemek egymásbaágyazásával is módosíthatjuk a HTML5-ben. A számított címsorszinteket a <https://gsnedders.html5.org/outliner/> oldalon lehet ellenőrizni.

PÉLDA

```
<h1>Fő címsor</h1>  
<h2>Kettes címsor</h2>
```

1. Fő címsor
1. Kettes címsor

A számított
címsorszintek
megegyeznek a két
különböző kódnál.

```
<h1>Fő címsor</h1>  
<section><h1>Alszakasz fő címsora</h1></section>
```

1. Fő címsor
1. Alszakasz fő címsora

CÍMSOROK

- A dokumentumunkban most így vannak jelölve a címsorok, keresés/cserével változtassuk meg ezeket a megfelelő HTML tagre!
- Vigyázzunk a keresés/csere sorrendjére!

= Címsor 1 =
== Címsor 2 ==
=== Címsor 3 ===

Címsor 1	<h1>
Címsor 2	<h2>
Címsor 3	<h3>

CÍMSOROK

A címsorok elé és mögé nem kellenek `<p>` és `</p>` tagek, ezeket szintén távolítsuk el a dokumentumból!

HIPERHIVATKOZÁSOK (LINKEK)

HIPERHIVATKOZÁS KÉSZÍTÉSE

Feladat:

A menüben az **Új film beküldése** szöveg az *urlap.html* oldalra mutasson. A *title* attribútum értékét is töltsük ki! (Értéke: Ugrás az űrlapra, ahol saját kedvenc filmet lehet beküldeni). Nézzük meg mi lesz a *title* paraméter hatása!

<a> hiperhivatkozás készítése

- `href="webcím"`: a hivatkozás webcíme
- `target="_blank"` : ekkor új fülön nyílik

```
<p><a href="http://www.budapest.hu"
target="_blank">Budapesten</a>
születtem</p>
```

- Az oldal egy részét elláthatjuk egyedi azonosítóval (id), amelyre hivatkozhatunk is. Ekkor # jelet kell tenni a név elé.

```
<a id="kepek"></a>
<a href="#kepek">Ugrás a képekre</a>
```

HIPERHIVATKOZÁS KÉSZÍTÉSE

Feladat:

Oldjuk meg, hogy az oldalmenü elemeire kattintva az oldal adott részére kerüljünk! Ehhez megfelelő időket kell kiosztani a film nevét tartalmazó címsoroknál!

Pl. <h2

id="kozossegihalo">

<a> hiperhivatkozás készítése

- href="webcím": a hivatkozás webcíme
- target="_blank" : ekkor új fülön nyílik

```
<p><a href="http://www.budapest.hu"
target="_blank">Budapesten</a>
születtem</p>
```

- Az oldal egy részét elláthatjuk egyedi azonosítóval (id), amelyre hivatkozhatunk is. Ekkor # jelet kell tenni a név elé.

```
<a id="kepek"></a>
<a href="#kepek">Ugrás a képekre</a>
```

HIPERHIVATKOZÁS KÉSZÍTÉSE

Feladat:

A forrásként megadott linkek
új fülön nyílnak meg!

Gipsz Jakab email címénél
használjuk a mailto: protokollt!

<a> hiperhivatkozás készítése

- href="webcím": a hivatkozás webcíme
- target="_blank" : ekkor új fülön nyílik

```
<p><a href="http://www.budapest.hu"
target="_blank">Budapesten</a>
születtem</p>
```

- Az oldal egy részét elláthatjuk egyedi azonosítóval (id), amelyre hivatkozhatunk is. Ekkor # jelet kell tenni a név elé.

```
<a id="kepek"></a>
<a href="#kepek">Ugrás a képekre</a>
```

GYORSBILLENTYŰ HOZZÁRENDELÉSE

- Az `accesskey` paraméter használatával gyorsbillentyűket tudunk rendelni a linkekhez
- Példa

```
<a href="http://www.elte.hu" accesskey="e">  
<span style="text-decoration: underline">E</span>LTE  
honlapja</a>
```

- A gyorsbillentyűként használt karaktert érdemes megkülönböztetni a szövegben (pl. aláhúzással), vagy a szöveg mögött kerek zárójelben fel lehet tüntetni.

GYORSBILLENTYŰK A BÖNGÉSZŐKBEN

	Windows	Linux	Mac
Firefox	Alt + Shift + bill		Firefox 57>= Control + Option + bill VAGY Control + Alt + bill
Internet Explorer	Alt + bill	N/A	
Google Chrome	Alt + bill		Control + Alt + bill
Safari	Alt + bill	N/A	Control + Alt + bill
Opera 15+	Alt + bill		Control + Alt + bill

GYORSBILLENTYŰ BEÁLLÍTÁSA

Feladat: az oldalmenüben állítsuk be, hogy az első linket az 1-es, a második linket a 2-es, stb. gyorsbillentyűvel is aktiválni lehessen!

```
<a href="#ano" accesskey="2">A nő</a>
```

Social Network - A közösségi háló

A nő

Te meg én és minden ismerősünk

Deep Web

STÍLUSLAP CSATOLÁS

STÍLUSLAP CSATOLÁSA

- A letöltött csomagban találunk egy félig kész stíluslap állományt is.
- Linkeljük be az index.html oldalhoz! A `<head>` részbe írjuk be a következőt:

```
<link href="css/alap.css" rel="stylesheet" type="text/css">
```

- A `<link>` tagnek nincs záró párja!
- Nézzük meg hogyan változott meg az oldalunk megjelenése a böngészőben!

CSOPORTOSÍTÓ ELEMEEK

LISTÁK HASZNÁLATA (PÉLDA)

<code></code>	felsorolás lista
<code></code>	sorszámozott lista
<code></code>	listaelem

Muffincsoda

Hozzávalók

- 8 evőkanál liszt
- 2 dl tej
- 1 dl olaj
- 4 evőkanál cukor
- 2 tojás (egész)
- 1 csomag sütőpor
- 1/4 citrom reszelt héja
- 2 csomag vaníliás cukor

Elkészítés

1. A hozzávalókat egy tálban összekeverjük.
2. A formába helyezett muffinpapírt olajjal kikenjük.
3. Előmelegített sütőben 165°C-on 25 percig sütjük.

```
<h1>Muffincsoda</h1>
```

```
<h2>Hozzávalók</h2>
```

```
<ul>
```

```
<li>8 evőkanál liszt</li>
```

```
<li>2 dl tej </li>
```

```
<li>1 dl olaj </li>
```

```
<li>4 evőkanál cukor </li>
```

```
<li>2 tojás (egész) </li>
```

```
<li>1 csomag sütőpor </li>
```

```
<li>1/4 citrom reszelt héja </li>
```

```
<li>2 csomag vaníliás cukor </li>
```

```
</ul>
```

```
<h2>Elkészítés</h2>
```

```
<ol>
```

```
<li>A hozzávalókat egy tálban összekeverjük. </li>
```

```
<li>A formába helyezett muffinpapírt olajjal  
kikenjük.</li>
```

```
<li>Előmelegített sütőben 165°C-on 25 percig  
sütjük.</li>
```

```
</ol>
```

Feladat: A filmes oldalunkon az oldalmenü legyen sorszámozott listában, a források pedig felsoroláslistában!

Emlékeztető: a # jelek jelzik a sorszámozott listát, a * jelek pedig a felsoroláslistát.

CSOPORTOSÍTÓ ELEMEEK

- `<p>` bekezdés (ezt már néztük)
- `<div>` blokk szintű elemek csoportosítása jó
- `` soron belüli elemek csoportosítására jó
- `<hr>` vízszintes elválasztó vonal (nincs záró párja!)

Feladat:

Használjuk a `<hr>` elemet az egyes szakaszok elválasztására!

(Emlékeztető: a ---- karakterek jelzik az elválasztást a szövegünkben, ezt kell lecserélnünk)

<DIV> ELEM

Feladat:

A `<div>` elemet használjuk a bevezető szöveg és az oldalmenü csoportosítására. A `<div>` egyedi azonosítója (`id`) a „bevezeto” szöveg legyen! Soroljuk a „hasab” osztályba, ezzel is változik a megjelenése a stíluslap alapján.

```
<div id="bevezeto" class="hasab">
  <h2>Bevezető</h2>
  <p><cite>Krasznahorkai László</cite> a követl
  <br>Hogy ez igaz-e, mindenki döntse el maga,
  |
  <h2>Oldalmenü</h2>
  |
  <ol>
    <li><a href="#kozosseghalo" acce
    <li><a href="#ano" accesskey="2">
    <li><a href="#temegen" accesskey=
    <li><a href="#deepweb" accesskey=
  </ol>
</div>
```

A módosítás után nézzük meg, hogyan változik a megjelenés a böngészőben!

A DIV MEGJELENÉSE A STÍLUSLAP ALAPJÁN

Bevezető

Krasznahorkai László a következőt írta: „Az internet (...) az eddigi legbiztosabb út az örökkévalóságba.”.
Hogy ez igaz-e, mindenki döntse el maga, miután megnézte a listában szereplő filmeket.
Figyelem! A lista erősen szubjektív.

Oldalmenü

- 1 [Social Network - A közösségi háló](#)
- 2 [A nő](#)
- 3 [Te meg én és minden ismerősünk](#)
- 4 [Deep Web](#)

 ELEM

 soron belüli elemek csoportosítására jó
Gyakran használjuk arra, hogy a szövegben előforduló idegennyelvű szöveg nyelvkódját beállítsuk. Pl.
Social Network

Számos előnye van, például a keresőprogramok el tudják dönteni milyen nyelven íródott a szöveg, a vak emberek által használt képernyőolvasó pedig megfelelő nyelven képes felolvasni a szöveget.

Gyakran használt nyelvkódok:

<https://www.andiamo.co.uk/resources/iso-language-codes>

 ELEM

 soron belüli elemek csoportosítására jó
Gyakran használjuk arra, hogy a szövegben előforduló idegennyelvű szöveg nyelvkódját beállítsuk. Pl.
Social Network

Feladat:

Nézzük át az index.html oldalunkat, és ahol találunk idegen kifejezést, zárjuk körbe taggel és állítsuk be a nyelvkódot!

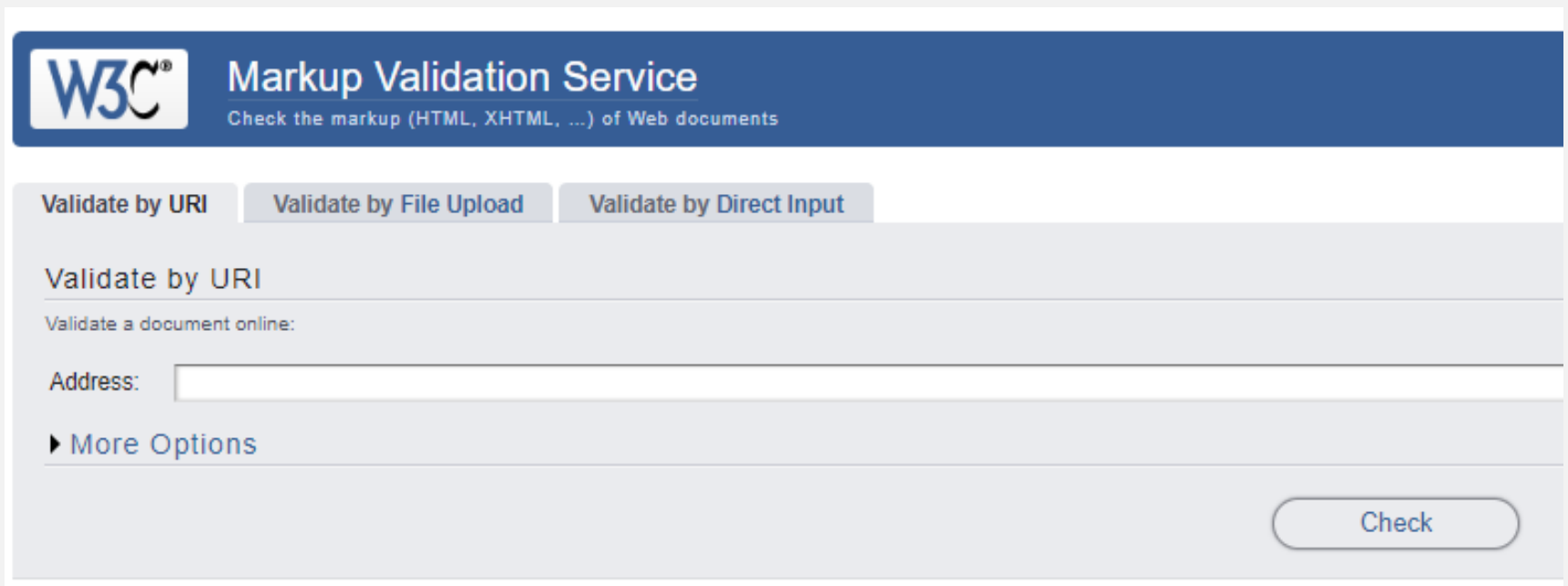
Gyakran használt nyelvkódok:

<https://www.andiamo.co.uk/resources/iso-language-codes>

VALIDÁCIÓ

VALIDÁLÁS

- A <https://validator.w3.org/> oldal segítségével nézzük meg, hogy szabványos-e, amit eddig csináltunk!

The screenshot shows the W3C Markup Validation Service interface. At the top, there is a blue header with the W3C logo and the text "Markup Validation Service" and "Check the markup (HTML, XHTML, ...) of Web documents". Below the header, there are three tabs: "Validate by URI", "Validate by File Upload", and "Validate by Direct Input". The "Validate by URI" tab is selected. Under this tab, there is a section titled "Validate by URI" with the text "Validate a document online:". Below this, there is a label "Address:" followed by a text input field. At the bottom left, there is a link "► More Options". At the bottom right, there is a "Check" button.

ÖNÁLLÓ MUNKA, GYAKORLÁS

GYAKORLÁS

- **Szülővárosodról** készíts egy egyszerű HTML oldalt a HTML5 szabvány szerint!
- Legyen benne legalább
 - 1 db 1-es címsor és 2 db alcímsor
 - 10 db bekezdés
 - 1 db felsoroláslista (legalább 3 elemű)
 - 1 db sorszámozott lista (legalább 3 elemű)
 - 2 db külső link (új ablakba nyíljon)
- Az oldal elnevezése (title) legyen a következő: Szülővárosom (*a város neve*)
- Használd szövegformázásokat (félkövér, dőlt)
- Az oldal alsó részén legyen feltüntetve a készítés dátuma, ami a `<time>` taggel legyen megfelelően leírva.
- Az oldal alján helyezz el egy linket „Vissza a tetejére” szöveggel, amivel az oldal tetejére lehet ugrani.
- Linkeld be az oldalra az itt található CSS állományt:
<http://webfejleszttes.inf.elte.hu/feladat/szulovaros.css>
- Szabványosan dolgozz, validáld az elkészült kódot!

OLDALSZERKEZET ELEMEEK

OLDALSZERKEZET ELEMEEK

<code><main></code>	fő tartalmi egység meghatározása
<code><article></code>	tartalmi egység (pl. cikk) elhelyezése
<code><header></code>	fejléc megadása
<code><footer></code>	lábléc
<code><section></code>	szakasz
<code><nav></code>	navigációs elemek
<code><aside></code>	kapcsolódó, járulékos információ (jellemzően oldalsáv)
<code><address></code>	kontakt információ megadása

Feladat:

Tekintsük át a HTML5-s tananyag segítségével az [oldalszerkezet elemeket](#), majd alakítsuk ki az index.html oldal struktúráját!

<HEADER>

- A <header> kezdődjön közvetlenül a <body> után, és az oldalmenü még legyen benne, vagyis az első film címe előtt záródjon le!

<MAIN>

- A `<main>` hordozza a lényegi tartalmat. Nyissuk meg a `<header>` vége után és tartson egészen a láblécig (Készítette: Gipsz Jakab...)!
- A `<main>` tagnek osszuk ki a „tartalom” nevű azonosítót (`id`). Ez azért kell majd, hogy pl. a vak látogatók az oldalon belüli linkkel ide tudjanak közvetlenül ugrani. Lásd a „Blokkok elkerülése” című akadálymentességi elvet!

<FOOTER>

- Alakítsuk ki a lábléceket (ki készítette az oldalt) a `<footer>` tag segítségével.

<NAV>

- Az összes navigációs célú elemet helyezzük el <nav> tagekben.
- Osszunk ki nekik egyedi azonosítókat, hogy a stíluslappal (egyszerűbben) módosíthassuk a kinézetet. (lásd következő dia)

<NAV>

- A fejlécben három <nav> elemet hozunk létre
 - tartalomraugras
 - fomenu
 - oldalmenu

```
<nav id="tartalomraugras">
  <h2>Ugrás az oldalon belül</h2>
  <a href="#tartalom">Ugrás a tartalomra</a>
</nav>
```

```
<nav id="fomenu">
  <h2>Főmenü</h2>
  <p><b>Kezdőlap</b> <a href="urlap.html" title="Ugrás az űrlapra, ahol saját kedvenc filmet lehet beküldeni">Új film beküldése</a></p>
</nav>
```

```
<nav id="oldalmenu">
  <h2>Oldalmenü</h2>
  <ol>
    <li><a href="#kozossegihalo" accesskey="1"><span lang="en">Social Network</span> - A közösségi háló </a></li>
    <li><a href="#ano" accesskey="2">A nő</a></li>
    <li><a href="#temegen" accesskey="3">Te meg én és minden ismerősünk </a></li>
    <li><a href="#deepweb" accesskey="4">Deep Web</a></li>
  </ol>
</nav>
```

CÍMSOROK ELREJTÉSE

- Az oldalszerkezet elemeknél akadálymentességi szempontból jó, ha elhelyezünk címsorokat, mert így az egyes oldalrészeket könnyebben azonosíthatják pl. a vak felhasználók.
- A képernyőn viszont nem feltétlenül kell minden címsort megjeleníteni. A stíluslapban létrehoztunk egy `rejtett` nevű osztályt. Soroljuk be ebbe az osztályba az elrejteni kívánt elemeket a `class` paraméterrel:
 - `<h2 class="rejtett">Ugrás az oldalon belül</h2>`
 - `<h2 class="rejtett">Főmenü</h2>`
 - `<h2 class="rejtett">Oldalmenü</h2>`

<ARTICLE>

- Esetünkben az egyes filmek leírásait célszerű <article> taggel körülzární, valamint a forrásokat tartalmazó blokkot a lap alján.

<SECTION>

- A `<section>` elemekkel szakaszokat alakíthatunk ki. A `section` tartalmazhat több `article` elemet, de fordítva is igaz, az `article` elemeket is lehet `section` elemekkel tovább tagolni.
- Esetünkben a filmben elhelyezett forráskód, filmzene, a film előzetese, mi az a deep web, vagyis azon elemek, amelyeket a `<h3>`-as címsor vezet be.
- Ez egyébként jellemző a tagolásra, hogy aminek külön címsort adnánk tartalmilag, azt gyakran tesszük `section/article` tagekbe.

<ASIDE>

- A tartalomhoz kapcsoló elemeket tesszük ide, amelyek nem részei a „cikknek”, sokszor oldalsávként jelennek meg.
- A mi esetünkben a filmek adatlapjai kerüljenek ezen tagekbe!

<ADDRESS>

- Az elérhetőségi információkat helyezhetjük ezen tagek közé. Jelen esetben az oldal készítőjének elérhetőségét.

```
<address>  
  <p>Készítette: Gipsz Jakab <br>(<a  
</address>
```


ÁBRA, ILLUSZTRÁCIÓ

ÁBRA, ILLUSZTRÁCIÓ BEILLESZTÉSE

`<figure>`
 ábra, illusztráció

`<figcaption>`
 ábra, illusztráció aláírása

Feladat:

A filmes példánkban is meg kell jeleníteni egy forráskódot, amelyhez a `<pre>` és `<code>` tageket használtuk.

Egészítsük ki ezt a `<figure>` és `<figcaption>` tagekkel is, hiszen ez a kód egyben egy illusztráció is.

```
<figure>
<pre>
  <code>
    for i:=1 to n do
      begin
        write('Kérem a tömb ', i, '. elemét: ');
        readLn(t[i]);
      end;
    </code>
  </pre>
  <figcaption>Ciklussal bekérjük a tömb
  elemeit</figcaption>
</figure>
```

KÉP BEILLESZTÉSE

`` kép beszúrása

- `src="url"` a kép forrása
- `alt` a kép rövid szöveges leírása (**akadálymentesség!**)
- `title` ez a szöveg jelenik meg, ha fölé visszük az egeret.
- `width` szélesség (képpontban)
- `Height` magasság (képpontban)

 ÉS <FIGURE> EGYÜTTES HASZNÁLATA

```
<figure>
  
  <figcaption>A Mátyás-templom tetőcserepei</figcaption>
</figure>
```


A Mátyás-templom tetőcserepei

Feladat:

Illesszük be az összes képet az index.html oldalba!

Használjuk a <figure> és <figcaption> címkéket is!

ÖNÁLLÓ MUNKA, GYAKORLÁS

ÖNÁLLÓ MUNKA

- Készíts egy olyan oldalt, amelyben három kép egymás mellett szerepel (tetszőleges témában) és alattuk közös képaláírás látható.
- Minden kép esetén legyen precízen kitöltve az alt attribútum.
- Illusztrációként tedd be az oldalra, hogy milyen HTML kódot használtál a megvalósításhoz.

KITEKINTÉS A STÍLUSLAPOK HASZNÁLATÁBA, TIPIKUS SZÖVEGFORMÁZÁSOK

STÍLUSLAP MÓDOSÍTÁSA

- A letöltött csomagban találunk egy félig kész stíluslap állományt is (`alap.css`).
- Nyissuk meg a stíluslapot a szövegszerkesztőben!

BEKEZDÉS IGAZÍTÁS

```
text-align: "left|center|right|justify"
```

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Pellentesque mollis vestibulum sapien nec imperdiet. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Ut dapibus felis urna, quis sagittis odio tristique non. Maecenas rhoncus varius risus, eu dictum nisl posuere quis. Praesent quis justo non leo varius lacinia ac vel lectus. Donec felis erat, ornare vel tincidunt a, ultricies et dui. Vestibulum varius nec nunc eu pellentesque. Sed a scelerisque turpis. Donec vel quam volutpat, accumsan justo quis, rhoncus lectus. Quisque tempor eget urna quis volutpat.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Pellentesque mollis vestibulum sapien nec imperdiet. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Ut dapibus felis urna, quis sagittis odio tristique non. Maecenas rhoncus varius risus, eu dictum nisl posuere quis. Praesent quis justo non leo varius lacinia ac vel lectus. Donec felis erat, ornare vel tincidunt a, ultricies et dui. Vestibulum varius nec nunc eu pellentesque. Sed a scelerisque turpis. Donec vel quam volutpat, accumsan justo quis, rhoncus lectus. Quisque tempor eget urna quis volutpat.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Pellentesque mollis vestibulum sapien nec imperdiet. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Ut dapibus felis urna, quis sagittis odio tristique non. Maecenas rhoncus varius risus, eu dictum nisl posuere quis. Praesent quis justo non leo varius lacinia ac vel lectus. Donec felis erat, ornare vel tincidunt a, ultricies et dui. Vestibulum varius nec nunc eu pellentesque. Sed a scelerisque turpis. Donec vel quam volutpat, accumsan justo quis, rhoncus lectus. Quisque tempor eget urna quis volutpat.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Pellentesque mollis vestibulum sapien nec imperdiet. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Ut dapibus felis urna, quis sagittis odio tristique non. Maecenas rhoncus varius risus, eu dictum nisl posuere quis. Praesent quis justo non leo varius lacinia ac vel lectus. Donec felis erat, ornare vel tincidunt a, ultricies et dui. Vestibulum varius nec nunc eu pellentesque. Sed a scelerisque turpis. Donec vel quam volutpat, accumsan justo quis, rhoncus lectus. Quisque tempor eget urna quis volutpat.

`text-align:left`
(balra igazítás)

`text-align:center`
(balra igazítás)

`text-align:right`
(jobbra igazítás)

`text-align:justify`
(sorkizárt igazítás)

Feladat: Módosítsuk a stíluslapot a jelölt helyeken!

MEGJEGYZÉS

Töltelékszöveg (vakszöveg) generáláshoz használhatjuk az alábbi oldalakat is:

- <http://lipsum.com>
- <http://www.ipsum-generator.com/>
- <http://www.blindtextgenerator.com/lorem-ipsum>

BEKEZDÉS BETŰCSALÁD

`font-family: "font1,font2,általános betűcsalád"`

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Pellentesque mollis vestibulum sapien nec imperdiet. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Ut dapibus felis urna, quis sagittis odio tristique non. Maecenas rhoncus varius risus, eu dictum nisl posuere quis. Praesent quis justo non leo varius lacinia ac vel lectus. Donec felis erat, ornare vel tincidunt a, ultricies et dui. Vestibulum varius nec nunc eu pellentesque. Sed a scelerisque turpis. Donec vel quam volutpat, accumsan justo quis, rhoncus lectus. Quisque tempor eget urna quis volutpat.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Pellentesque mollis vestibulum sapien nec imperdiet. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Ut dapibus felis urna, quis sagittis odio tristique non. Maecenas rhoncus varius risus, eu dictum nisl posuere quis. Praesent quis justo non leo varius lacinia ac vel lectus. Donec felis erat, ornare vel tincidunt a, ultricies et dui. Vestibulum varius nec nunc eu pellentesque. Sed a scelerisque turpis. Donec vel quam volutpat, accumsan justo quis, rhoncus lectus. Quisque tempor eget urna quis volutpat.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Pellentesque mollis vestibulum sapien nec imperdiet. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Ut dapibus felis urna, quis sagittis odio tristique non. Maecenas rhoncus varius risus, eu dictum nisl posuere quis. Praesent quis justo non leo varius lacinia ac vel lectus. Donec felis erat, ornare vel tincidunt a, ultricies et dui. Vestibulum varius nec nunc eu pellentesque. Sed a scelerisque turpis. Donec vel quam volutpat, accumsan justo quis, rhoncus lectus. Quisque tempor eget urna quis volutpat.

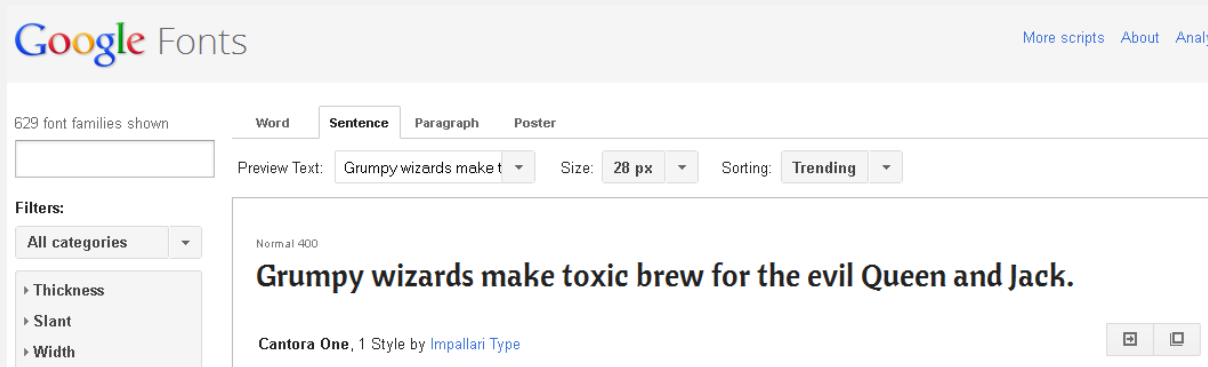
`font-family:serif`
(talpas)

`font-family:sans-serif`
(talpnélküli)

`font-family:cursive`
(kurzív)

Feladat: Módosítsuk a stíluslapot a jelölt helyeken!

EGYEDI FONT

- A <http://www.google.com/fonts> oldalon keress Neked tetsző betűcsaládot, amely támogatja a magyar ékezeteket is.

Feladat:

A képaláírások (figcaption) megjelenítéséhez válassz egy megfelelő, kurzív betűtípust, és végezd el az ehhez szükséges módosításokat a stíluslapban. Fontos, hogy olyan betűtípust válassz, ami a magyar ékezetes betűket jól jeleníti meg!

BETŰMÉRET ÁLLÍTÁS

```
font-size: 100%|12px|1.5em,12pt
```

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Pellentesque mollis vestibulum sapien nec imperdiet. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Ut dapibus felis urna, quis sagittis odio tristique non. Maecenas rhoncus varius risus, eu dictum nisl posuere quis. Praesent quis justo non leo varius lacinia ac vel lectus. Donec felis erat, ornare vel tincidunt a, ultricies et dui. Vestibulum varius nec nunc eu pellentesque. Sed a scelerisque turpis. Donec vel quam volutpat, accumsan justo quis, rhoncus lectus. Quisque tempor eget urna quis volutpat.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Pellentesque mollis vestibulum sapien nec imperdiet. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Ut dapibus felis urna, quis sagittis odio tristique non. Maecenas rhoncus varius risus, eu dictum nisl posuere quis. Praesent quis justo non leo varius lacinia ac vel lectus. Donec felis erat, ornare vel tincidunt a, ultricies et dui. Vestibulum varius nec nunc eu pellentesque. Sed a scelerisque turpis. Donec vel quam volutpat, accumsan justo quis, rhoncus lectus. Quisque tempor eget urna quis volutpat.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Pellentesque mollis vestibulum sapien nec imperdiet. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Ut dapibus felis urna, quis sagittis odio tristique non. Maecenas rhoncus varius risus, eu dictum nisl posuere quis. Praesent quis justo non leo varius lacinia ac vel lectus. Donec felis erat, ornare vel tincidunt a, ultricies et dui. Vestibulum varius nec nunc eu pellentesque. Sed a scelerisque turpis. Donec vel quam volutpat, accumsan justo quis, rhoncus lectus. Quisque tempor eget urna quis volutpat.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Pellentesque mollis vestibulum sapien nec imperdiet. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Ut dapibus felis urna, quis sagittis odio tristique non. Maecenas rhoncus varius risus, eu dictum nisl posuere quis. Praesent quis justo non leo varius lacinia ac vel lectus. Donec felis erat, ornare vel tincidunt a, ultricies et dui. Vestibulum varius nec nunc eu pellentesque. Sed a scelerisque turpis. Donec vel quam volutpat, accumsan justo quis, rhoncus lectus. Quisque tempor eget urna quis volutpat.

```
font-size:100%
```

```
font-size:1em
```

(alap betűméret)

```
font-size:12px
```

(12 képpont)

```
font-size:150%
```

(alap másfélszerese)

```
font-size:12pt
```

(12 pont)

BETŰ FORMÁZÁS

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Pellentesque mollis vestibulum sapien nec imperdiet. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Ut dapibus felis urna, quis sagittis odio tristique non. Maecenas rhoncus varius risus, eu dictum nisl posuere quis. Praesent quis justo non leo varius lacinia ac vel lectus. Donec felis erat, ornare vel tincidunt a, ultricies et dui. Vestibulum varius nec nunc eu pellentesque. Sed a scelerisque turpis. Donec vel quam volutpat, accumsan justo quis, rhoncus lectus. Quisque tempor eget urna quis volutpat.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Pellentesque mollis vestibulum sapien nec imperdiet. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Ut dapibus felis urna, quis sagittis odio tristique non. Maecenas rhoncus varius risus, eu dictum nisl posuere quis. Praesent quis justo non leo varius lacinia ac vel lectus. Donec felis erat, ornare vel tincidunt a, ultricies et dui. Vestibulum varius nec nunc eu pellentesque. Sed a scelerisque turpis. Donec vel quam volutpat, accumsan justo quis, rhoncus lectus. Quisque tempor eget urna quis volutpat.

LOREM IPSUM DOLOR SIT AMET, CONSECTETUR ADIPISCING ELIT. PELLENTESQUE MOLLIS VESTIBULUM SAPIEN NEC IMPERDIET. INTERDUM ET MALESUADA FAMES AC ANTE IPSUM PRIMIS IN FAUCIBUS. UT DAPIBUS FELIS URNA, QUIS SAGITTIS ODIO TRISTIQUE NON. MAECENAS RHONCUS VARIUS RISUS, EU DICTUM NISL POSUERE QUIS. PRAESENT QUIS JUSTO NON LEO VARIUS LACINIA AC VEL LECTUS. DONEC FELIS ERAT, ORNARE VEL TINCIDUNT A, ULTRICIES ET DUI. VESTIBULUM VARIUS NEC NUNC EU PELLENTESQUE. SED A SCALERISQUE TURPIS. DONEC VEL QUAM VOLUTPAT, ACCUMSAN JUSTO QUIS, RHONCUS LECTUS. QUISQUE TEMPOR EGET URNA QUIS VOLUTPAT.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Pellentesque mollis vestibulum sapien nec imperdiet. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Ut dapibus felis urna, quis sagittis odio tristique non. Maecenas rhoncus varius risus, eu dictum nisl posuere quis. Praesent quis justo non leo varius lacinia ac vel lectus. Donec felis erat, ornare vel tincidunt a, ultricies et dui. Vestibulum varius nec nunc eu pellentesque. Sed a scelerisque turpis. Donec vel quam volutpat, accumsan justo quis, rhoncus lectus. Quisque tempor eget urna quis volutpat.

`font-style: italic;`
dőlt

`font-weight: bold;`
vastag

`font-variant: small-caps;`
kiskapitális

`letter-spacing: 5px;`
Ritkített betűköz

SZÖVEG FORMÁZÁS

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Pellentesque mollis vestibulum sapien nec imperdiet. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Ut dapibus felis urna, quis sagittis odio tristique non. Maecenas rhoncus varius risus, eu dictum nisl posuere quis. Praesent quis justo non leo varius lacinia ac vel lectus. Donec felis erat, ornare vel tincidunt a, ultricies et dui. Vestibulum varius nec nunc eu pellentesque. Sed a scelerisque turpis. Donec vel quam volutpat, accumsan justo quis, rhoncus lectus. Quisque tempor eget urna quis volutpat.

LOREM IPSUM DOLOR SIT AMET, CONSECTETUR ADIPISCING ELIT. PELLENTESQUE MOLLIS VESTIBULUM SAPIEN NEC IMPERDIET. INTERDUM ET MALESUADA FAMES AC ANTE IPSUM PRIMIS IN FAUCIBUS. UT DAPIBUS FELIS URNA, QUIS SAGITTIS ODIO TRISTIQUE NON. MAECENAS RHONCUS VARIUS RISUS, EU DICTUM NISL POSUERE QUIS. PRAESENT QUIS JUSTO NON LEO VARIUS LACINIA AC VEL LECTUS. DONEC FELIS ERAT, ORNARE VEL TINCIDUNT A, ULTRICIES ET DUI. VESTIBULUM VARIUS NEC NUNC EU PELLENTESQUE. SED A SCELERISQUE TURPIS. DONEC VEL QUAM VOLUTPAT, ACCUMSAN JUSTO QUIS, RHONCUS LECTUS. QUISQUE TEMPOR EGET URNA QUIS VOLUTPAT.

`line-height: 1.5;`
Sortávolság

`text-transform: uppercase;`
Csupa nagybetű

SZÖVEG ÁRNYÉKOK

```
text-shadow: szín eltolás_x eltolás_y elmosás;
```

Ezen az oldalon kipróbálható az árnyék beállítás:

<https://html-css-js.com/css/generator/text-shadow/>
<https://bit.ly/2N0AJHn>

The image shows a user interface for configuring text shadows. It includes four horizontal sliders and a color input field. The sliders are labeled 'Shift right', 'Shift down', 'Blur', and 'Opacity'. The 'Shift right' slider is set to 12, 'Shift down' to 7, 'Blur' to 3, and 'Opacity' to 0.74. The 'Color' field is set to 1C6EA4. The interface is enclosed in a blue border.

Property	Value
Shift right	12
Shift down	7
Blur	3
Opacity	0.74
Color	1C6EA4

PREVIEW

Feladat: Állítsuk be a megfelelő tulajdonságokat a stíluslapban!

BEKEZDÉS ELSŐ SORÁNAK BEHÚZÁSA

text-indent: 100%|12px|1.5em|12pt

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Pellentesque mollis vestibulum sapien nec imperdiet. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Ut dapibus felis urna, quis sagittis odio tristique non. Maecenas rhoncus varius risus, eu dictum nisl posuere quis. Praesent quis justo non leo varius lacinia ac vel lectus. Donec felis erat, ornare vel tincidunt a, ultricies et dui. Vestibulum varius nec nunc eu pellentesque. Sed a scelerisque turpis. Donec vel quam volutpat, accumsan justo quis, rhoncus lectus. Quisque tempor eget urna quis volutpat.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Pellentesque mollis vestibulum sapien nec imperdiet. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Ut dapibus felis urna, quis sagittis odio tristique non. Maecenas rhoncus varius risus, eu dictum nisl posuere quis. Praesent quis justo non leo varius lacinia ac vel lectus. Donec felis erat, ornare vel tincidunt a, ultricies et dui. Vestibulum varius nec nunc eu pellentesque. Sed a scelerisque turpis. Donec vel quam volutpat, accumsan justo quis, rhoncus lectus. Quisque tempor eget urna quis volutpat.

SZÍNMEGADÁSOK

<http://html-color-codes.com/>

- Szín megadás decimális RGB kóddal
 - `<p style="color:rgb(51,71,28)">`
- Szín megadás hexadecimális RGB kóddal
 - `<p style="color:#f66">`
 - `<p style="color:#deb887">`
- Szín megadás névvel
 - `<p style="color:blue">`
- Szín megadás százalékosan
 - `<p style="color:rgb(50%,70%,30%)">`

SWITCH TO [DECIMAL RGB](#) COLOR CODES

SWITCH TO [HEX HTML](#) COLOR CODES

© 2011 VisiBone

Feladat: Állítsuk be a megfelelő tulajdonságokat a stíluslapban!

BEÁGYAZOTT ELEMEEK

AUDIO ÁLLOMÁNY BEÁGYAZÁSA

```
<audio controls>
  <source src="hangok/pelda.ogg" type="audio/ogg">
  <source src="hangok/pelda.wav" type="audio/wav">
  <source src="hangok/pelda.mp3" type="audio/mpeg">
  <!-- Régebbi böngészőben történő lejátszást támogató fallback ide
kerülne -->
  <p>A böngészője nem támogatja a hangállomány HTML5 szerinti beágyazott
lejátszását.</p>
  <p><a href="hangok/pelda.mp3">A pelda állományt letöltheti mp3
formátumban.</a></p>
</audio>
```

- A hangállományokat a <http://www.online-convert.com/> oldalon át lehet alakítani a kívánt formátumokba.

Feladat: Illesszük be az oldalba a megfelelő hangállományt!

VIDEÓ ÁLLOMÁNY BEÁGYAZÁSA

```
<video controls>
  <source src="videok/pelda.mp4" type="video/mp4">
  <source src="videok/pelda.ogv" type="video/ogg">
  <source src="videok/pelda.webm" type="video/webm">
  <!-- Régebbi böngészőben történő lejátszást támogató fallback ide
kerülne -->
  <p>A böngészője nem támogatja a videóállomány beágyazott
lejátszását.</p>
  <p><a href="videok/pelda.mp4">Az pelda állományt letöltheti mp4
formátumban.</a></p>
</video>
```

- A videóállományokat a <http://www.online-convert.com/> oldalon át lehet alakítani a kívánt formátumokba.

Feladat: Illesszük be az oldalba a megfelelő videóállományt! Poszterként állítsuk be a megfelelő képet!

VIDEÓ LEJÁTSZÁS

- Amikor több oszlopos elrendezés van az oldalon, a videó nem mindig jelenik meg a lejátszás során, ez böngésző hiba.
- (Chrome, Opera nem jól jeleníti meg, Firefox igen).

BEÁGYAZOTT KERET (<IFRAME>)

src

oldal forrása

width

keret szélessége

height

keret magassága

```
<iframe src="http://www.wikipedia.hu"  
        width="400" height="400">  
</iframe>
```

Beágyazott keret használata

Feladat: Illesszük be az oldalba a slideshare oldalról származó prezentációt! Ezt a slideshare_beagyazokod.txt fájlban találjuk.

ÖNÁLLÓ MUNKA, GYAKORLÁS

VIDEÓ, HANG, IFRAME BEÁGYAZÁS GYAKORLÁSA

- Tölts le egy kisfilmet és egy mp3 állományt a webről, és ágyazd be egy weboldalra lejátszható módon.
- A lap alján beágyazott keretben legyen látható az a két oldal, ahonnan a videó és a hang származik.
- Néhány oldal, ahonnan könnyen letölthető médiaállományokat találunk
 - Hang: <https://imp3juices.com/>
 - Videó: <https://www.sample-videos.com>

TÁBLÁZATOK HASZNÁLATA

TÁBLÁZATOK HASZNÁLATA

- A táblázat megadása a `<table>` tag használatával lehetséges. A `<table>` és `</table>` tageken belül a `<tr>` és `</tr>` elemek között adhatjuk meg a táblázat sorait.
- A `<td>` elem a sorokon belüli adatcellák létrehozására szolgál. Az egyes sorok/oszlopok fejléceit a `<th>` tagek között adhatjuk meg, amelyek majd kiemelve (félkövér) jelennek meg alapesetben.

SCOPE PARAMÉTER

- Egy képernyőolvasó programot használó vak felhasználó nem tud abból kiindulni, hogy mi látható a képernyőn, ezért annak érdekében, hogy képernyőolvasóval is azonosítani lehessen azt, hogy egy adott cella milyen fejléccellák metszéspontjaiban található, a fejlécelemeknél le kell írunk, hogy azok egy sorra, vagy egy oszlopra érvényesek!
- Erre találták ki a `scope` paramétert.
- A `th` tag esetén a `scope` attribútummal adhatjuk meg, hogy az adott fejléc egy oszlopra (`scope="col"`), vagy egy adott sorra (`scope="row"`) vonatkozik.

TÁBLÁZATOK ÖSSZEFOGLALÁSA

<CAPTION><DETAILS><SUMMARY>

```
<table border="1">
<caption>
<strong>Országok fővárosa és népessége</strong>
<details>
<summary>Súgó</summary>
<p>A táblázatban országokra vonatkozó adatok olvashatóak. 3 oszlop
(Ország, Főváros, Népesség) van, a sorokban az egyes országnevek
szerepelnek.</p>
</details>
</caption>
<tr>
<th scope="col">Ország</th>
<th scope="col">Főváros</th>
<th scope="col">Népesség</th>
</tr>
<tr>
<th scope="row">Afganisztán</th>
<td>Kabul</td>
<td>25 500 100 fő</td>
</tr>
<tr>
<th scope="row">Albánia</th>
<td>Tirana</td>
<td>2 831 741 fő</td>
</tr>
<tr>
<th scope="row">Algéria</th>
<td>Algír</td>
<td>37 100 000 fő</td>
</tr>
</table>
```

Országok fővárosa és népessége

▼ Súgó

A táblázatban országokra vonatkozó adatok olvashatóak. 3 oszlop (Ország, Főváros, Népesség) van, a sorokban az egyes országnevek szerepelnek.

Ország	Főváros	Népesség
Afganisztán	Kabul	25 500 100 fő
Albánia	Tirana	2 831 741 fő
Algéria	Algír	37 100 000 fő

A **caption** tartalmazza a táblázat feliratát, amelyben elhelyezhetjük a **details** és **summary** tageket a táblázat tartalmának precízebb összefoglalására.

TÁBLÁZATOK HASZNÁLATA

- Készítsük el az alábbi táblázatot! Használjuk a *scope* paramétert is a fejlécek megadásánál!

Egyetemek adatai

Egyetem	Székhely	Weboldal	Karok száma
ELTE	Budapest	www.elte.hu	8
Debreceni Egyetem	Debrecen	www.unideb.hu	15
Szent István Egyetem	Gödöllő	www.szie.hu	7

CELLA ÖSSZEVONÁSOK

- Készítsük el az alábbi táblázatot!

Egyetemek adatai

		Székhely	Weboldal	Karok száma
Egyetemek	ELTE	Budapest	www.elte.hu	8
	Debreceni Egyetem	Debrecen	www.unideb.hu	15
	Szent István Egyetem	Gödöllő	www.szie.hu	7
Forrás: Wikipedia				

A cellákat vízszintesen a **colspan**, függőlegesen a **rowspan** paraméterekkel vonhatjuk össze!

ÖNÁLLÓ MUNKA, GYAKORLÁS

ÖNÁLLÓ MUNKA

Feladat: Készítsd el a filmek adataira vonatkozó táblázatokat az eddig bemutatottak alapján!

A film adatai

▼ Súlyó

A táblázatban a filmre vonatkozó adatokat (bemutató, angol cím, imdb pontszám tüntetjük fel.)

Bemutató 2005. augusztus 5.

Angol cím *Me And You And Everyone We Know*

**IMDb
értékelés** 7,4/10

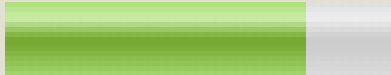
ŰRLAPOK KÉSZÍTÉSE

<METER>

- A <meter> tag valamilyen mérési eredmény kijelzésére szolgáló elem. Egy ismert tartományon belüli skalár érték megmutatására lehet alkalmas.

```
<meter value="5" low="3" high="7" optimum="8" min="0" max="10"> Jelszó erőssége 10 fokú skálán 7-es.</meter>
```

- A kezdőlapunkon az IMDB pontszámokat helyezzük el ebben az űrlapelemben!

IMDb értékelés 7.7/10

FELADAT

- Készítsük el közösen az alábbi űrlapot! (urlap.html)

A film adatai

Cím (magyarul)

Cím (angolul)

IMDb webcím:

A film cselekménye röviden

Röviden írd le a tartalmat, de ne spoilerezz!

Értékelés

A Te értékelésed 5-ös skálán

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

Az adataid

Név

E-mail cím

☐ Fel szeretnék jelentkezni a filmes hírlevélre

Adatok elküldése

ÖNÁLLÓ MUNKA, GYAKORLÁS

EGYSZERŰ ŰRLAP

- Készítsd el az alábbi űrlapot! Egyszerű szöveges mezőben a Neptun kódot kelljen megadni. Ez a mező 10 karakter széles legyen, de csak 6 karaktert lehessen begépelni!

Beadandó feladat elküldése

Neptun kód:

Esszé feladat:

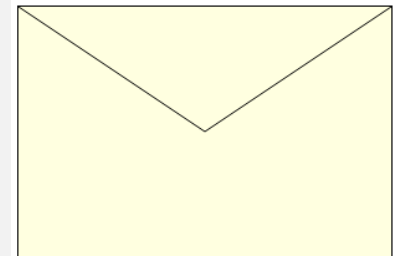
A feladat megoldása

CANVAS OBJEKTUM HASZNÁLATA

RAJZVÁSZON

- A `<canvas>` tag segítségével egy rajzvásznat lehet beilleszteni az oldalba. A rajzvászon tartalma JavaScript segítségével módosítható. Ezáltal dinamikusan jeleníthető meg rajta bármilyen kép, vagy grafika.

```
<canvas id="rajzvaszon" width="300" height="200"></canvas>
<script>
  var cnv = document.getElementById('rajzvaszon');
  var ctx = cnv.getContext('2d');
  rajzvaszon.style.border = "black 1px solid";
  ctx.fillStyle = 'lightyellow';
  ctx.fillRect(0,0,300,200);
  ctx.moveTo(0,0);
  ctx.lineTo(150,100);
  ctx.lineTo(300,0);
  ctx.stroke();
</script>
```


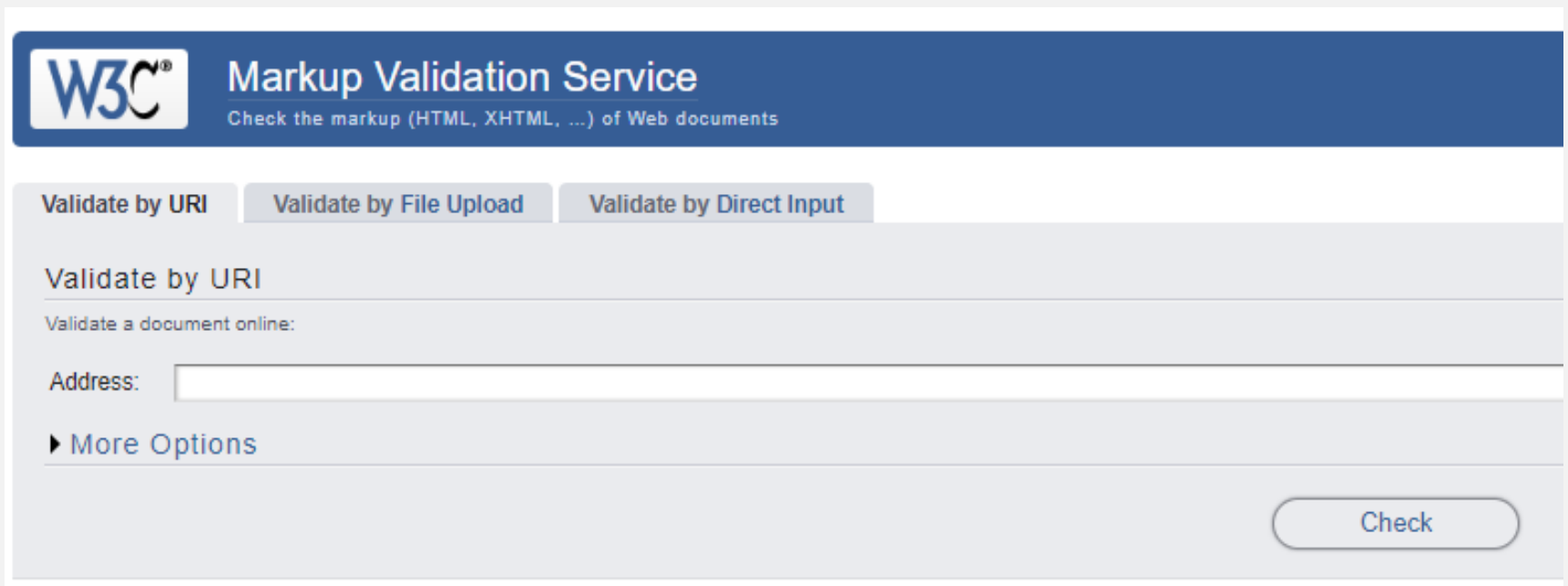
FELADAT

A `canvas_rajz.txt` állomány tartalmát illesszük be az `urlap.html` oldal megfelelő helyére és ellenőrizzük az eredményt!

VALIDÁCIÓ

VALIDÁLÁS

- A <https://validator.w3.org/> oldal segítségével nézzük meg, hogy szabványos-e, amit eddig csináltunk!

The screenshot shows the W3C Markup Validation Service interface. At the top, there is a blue header with the W3C logo and the text "Markup Validation Service" and "Check the markup (HTML, XHTML, ...) of Web documents". Below the header, there are three tabs: "Validate by URI", "Validate by File Upload", and "Validate by Direct Input". The "Validate by URI" tab is selected. Under this tab, there is a section titled "Validate by URI" with the text "Validate a document online:". Below this, there is a label "Address:" followed by a text input field. At the bottom left, there is a link "► More Options". At the bottom right, there is a "Check" button.

WEBLAP PUBLIKÁLÁSA

PUBLIKÁLÁS

- Publikáljuk a weblapot a people.inf.elte.hu szerveren a saját azonosítónk alatt, a *filmek* mappába!

Session

File protocol:
SFTP

Host name: pandora.inf.elte.hu Port number: 22

User name: gsgsgghjd Password:

Save Cancel Advanced...

VÉGE